

INHOUD

1	natuurijs betreden	2
2	taken en bevoegdheden van de gemeente	2
3	Aansprakelijkheid.....	2
4	procedure meting ijsdikte	3
5	enkele weetjes	3
6	tips bij communicatie met publiek.....	4
7	gedragsregels	4
8	bijlage 1 : meetblad natuurijs - hulpverleningszone noord-limburg.....	6
9	bijlage 2 – kaart.....	8

1 NATUURIJS BETREDEN

Het ijs betreden en/of schaatsen op waterplassen is **verboden**. Enkel bij besluit van de burgemeester kan er toestemming worden gegeven aan het publiek om het ijs te betreden.

De burgemeester kan voor advies en metingen een beroep doen op experts. Meestal is dit een ijsmeester.

Wettelijk gezien is het meten van ijs geen opdracht voor de brandweer. Er bestaat in België geen officiële opleiding tot ijsmeester. Bij gebrek aan een ijsmeester, is Hulpverleningszone Noord-Limburg bereid om haar expertise ter beschikking te stellen aan de gemeenten die deel uitmaken van de hulpverleningszone.

Hulpverleningszone Noord-Limburg voert enkel metingen uit op vraag van een van de gemeenten die deel uitmaken van de hulpverleningszone. We baseren ons hierbij op een interne procedure naar meten en naar veiligheid en maken onze bevindingen over aan de gemeenten die hierom verzocht hebben. De metingen worden uitgevoerd door leden van het duikteam van Hulpverleningszone Noord-Limburg.

2 TAKEN EN BEVOEGDHEDEN VAN DE GEMEENTE

- Schaatsen kan pas na een expliciete beslissing van de burgemeester.
- De burgemeester bepaalt best zo snel mogelijk welke plekken mogelijk zijn om open te stellen voor publiek.
- De gemeente zorgt toezicht op de opengestelde plassen en politionele ondersteuning voor eventueel vlotte afwikkeling van het verkeer.
- De gemeente stelt een verantwoordelijke aan waarmee de hulpverleningszone, politie ... contact kan opnemen.
- De gemeente informeert de bevolking over:
  - wanneer/waar het verboden is om het ijs te betreden
  - wanneer/waar plekken worden opengesteld

3 AANSPRAKELIJKHEID

Wie schaatst op plaatsen waar schaatsen verboden is, is zelf aansprakelijk voor de schade die hij oploopt alsook voor de schade die hij veroorzaakt.

Op plaatsen waar schaatsen is toegelaten, heeft de beheerder de verplichting om het schaatsen volledig gevaarloos te maken. Schaatsers betreden het ijs nog steeds op eigen risico, er kan hoogstens sprake zijn van een gedeelde aansprakelijkheid.

Bovenstaande impliceert dat er slechts twee mogelijke beslissingen zijn: 1. er mag geschaatst worden of 2. het is verboden. In elk geval moet de communicatie duidelijk zijn. In eerste fase naar een algemeen verbod, dan gericht waar het schaatsen wel kan en uiteindelijk ook nog een keertje wanneer het niet langer mag. Hou er zeker ook rekening mee dat er samen met de beslissing tot schaatsen voor de gemeente ook een verantwoordelijkheid te dragen is over het toezicht op en rond het ijs.

4 PROCEDURE METING IJSDIKTE

- De gemeente doet een aanvraag bij de ijsmeester om een controle uit te voeren. Indien er geen ijsmeester is, kan de gemeente aan de hulpverleningszone (brandweer) vragen om een meting uit te voeren. De aanvraag gebeurt **via preventie@hvznl.be**
- De opdracht die de hulpverleningszone uitvoert, valt onder het systeem van kredieturen dat de zone heeft uitgewerkt voor haar gemeenten.
- Hulpverleningszone Noord-Limburg zal na afspraak een meting ter plaatse gaan uitvoeren met mensen van de duikploeg (volgens een meet- en veiligheidsprocedure), samen met de verantwoordelijke van de gemeente.
- De ijsmeesters van HVZ Noord-Limburg zijn de duikers van het duikteam Noord-Limburg. Het duikteam van HVZ Noord-Limburg beschikt hiervoor over volgende materialen voor het meten van de ijsdikte: droogpak, veiligheidstouw, hansaboard, accu boormachine met speedboor, meetlat
- De duikers van HVZ Noord-Limburg gebruiken de richtlijnen van natuurijswijzer.nl.
- De ijsmeesters zullen altijd met minimum 2 personen ijsdiktes gaan meten en zullen hiervoor bovenvermelde materialen meenemen en gebruiken.
- Indien ijsdikte en de omstandigheden het toelaten, kan de burgemeester beslissen om de waterplas vrij te geven. De verantwoordelijke van de gemeente en de burgemeester zullen een verslag (zie bijlage) ontvangen van de opgemeten resultaten en een plannetje.
- De meting gebeurt op verschillende plaatsen op het ijs. Het aantal metingen is afhankelijk van de grootte van de plas. De ijsmeester bepaalt zelf de meetpunten op de plas.
- De gemeente communiceert aan het publiek wanneer ijs opengesteld wordt voor publiek
- De brandweer zal bij een dikte van < 10 cm steeds negatief adviseren.
- Hou er rekening mee dat bij een meting van 11cm en aanhoudende vorst, het risicovol blijft om al over de vrijgave van het ijs te beslissen.
- De gemeente zal instaan om de wakken in een plas af te zetten met lint. Het gebruik van nadarhekken wordt afgeraden.
- Metingen zullen dagelijks gebeuren. De operationaliteit van de brandweerdienst mag echter niet in het gedrang komen. Bij dringende oproepen, is het mogelijk dat een meting wordt uitgesteld.
- De ijsmeesters kunnen niet ingezet worden om aan plassen, vijvers, rivieren,..... te waken over de veiligheid van de betreders van het ijs.
- De politie dient toezicht te houden op het naleven van het verbod.

5 ENKELE WEETJES

Het moet verschillende dagen na elkaar flink gevrozen hebben om voldoende ijsvorming te hebben op plassen of vijvers. Als vuistregel kan je nemen: tijdens een nacht waarin het -5°C vriest, wordt de ijsvloer ongeveer 1cm dikker.

Let op, de dikte alleen zegt niets over de kwaliteit van het ijs.

Invloed van wind:

- Veel wind woelt het water op, waardoor het warmere water naar boven komt. Het duurt langer vooraleer een ijslaag wordt gevormd.

Invloed van sneeuw:

- Als er sneeuw op ijs ligt, zorgt dat voor een isolatielaag, wat de koude lucht buitenhoudt. Van onder uit warmt het water de ijslaag op, waardoor de ijslaag weer dunner wordt!

Diepte van het water :

- Naarmate het water dieper is of de oppervlakte van de plas groter wordt, zal de vorming van het ijs trager verlopen

Dikte van het ijs :

- Richtlijn uit draaiboek van de Provincie
  - 0-4 cm = onveilig
  - 4-8 cm = voldoende voor 1 schaatser
  - 8-12 cm = voldoende voor meerdere schaatsers
  - Meer dan 12 cm = voldoende voor grote groepen

Kwaliteit van het ijs :

- Zwart ijs is het veiligst (sterkst en zeer betrouwbaar)
- Grijs of wit ijs is vaak verontreinigd, waardoor het onverwacht kan breken. Ook wanneer de dooi invalt, zal ijs wit kleuren.
- ....

6 TIPS BIJ COMMUNICATIE MET PUBLIEK

- Er worden bij voorkeur geen minima en maxima van ijsdiktes gecommuniceerd
- Publiek dient bij aangekondigde vriesperiode gesensibiliseerd te worden:
  - Over de kwaliteit van het ijs.
  - Wakken (gaten in ijs, bv. Veroorzaakte door wind, door vogels of door stroming van water) en scheuren
  - Gevaar van alleen schaatsen
  - Gevaar van schaatsen in het donker
  - Gevaar van honden en leiband
  - Gevaar van stokken en stenen op het ijs
  - Systeem rode vlag, groene vlag?
  - Spreek over “het ijs betreden” en niet over “schaatsen”
  - Locatie van eventuele hulpposten
  - Herhaling coronamaatregelen
  - Controle op gsm-dekking om in geval van nood de hulpdiensten te alarmeren

7 GEDRAGSREGELS

---

1. Ga nooit in je eentje het ijs op

2. Vergewis je van het feit of het op deze plek wel toegelaten is om te schaatsen
3. Informeer van tevoren of het ijs sterk genoeg is, om het ijs te betreden
4. Ga alleen ijs het betreden na goedkeuring
5. Let tijdens het ijs betreden op kleurveranderingen, randen en scheuren in het ijs
6. Hou voldoende afstand van de andere mensen op het ijs
7. Help anderen wanneer ze hulp nodig hebben
8. Wanneer je het gevoel hebt dat je door het ijs heen gaat zakken: leg je vlak op het ijs en beweeg je voorzichtig dezelfde weg terug
9. Roep niet om hulp wanneer er geen gevaar bestaat
10. In het geval van een redding: plank, ladder of een slee gebruiken, om het gewicht beter te verdelen. Bel zo snel mogelijk 112
11. Persoon die gered is met dekens en droge kleding opwarmen. Onderkoelingen kunnen levensbedreigend zijn.

8 BIJLAGE 1 : MEETBLAD NATUURIJS - HULPVERLENINGSZONE NOORD-LIMBURG

Gemeente:

Adres:

Naam locatie (vijver, plas, ...):

Naam en voornaam (uitvoerder meting):

Contactgegevens :

- Verantwoordelijke gemeente :
- Terreinbeheerder :
- Ijsmeester :
- Brandweer :
- Politie :

	Datum 1: / /	Datum 2: / /	Datum 3: / /	Datum 4: / /	Datum 5: / /	Datum 6: / /
Meetpunt	Dikte(cm)	Dikte (cm)	Dikte (cm)	Dikte (cm)	Dikte (cm)	Dikte (cm)
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						

HULPVERLENINGSZONE NOORD-LIMBURG

MAATSCHAPPELIJKE ZETEL : NORBERT NEECKXLAAN 52 BUS Z - 3920 LOMMEL

OND.NR.: 415901257 IBAN BE59 0680 7471 9026 BIC: GKCC BE BB

WWW.HVZNL.BE TEL ALGEMEEN 011 54 29 00 INFO@HVZNL.BE FAX 011 55 25 42

Extra notities:

Plannetje van de plas (met markering van de meetpunten):

9 BIJLAGE 2 – KAART

Kaart of schets van de locatie:

